

TIPS OG TRICKS - PROGNOSE

FØR DU GÅR I GANG:

Tjek at driftsenheden er korrekt opsat i Dyreregistrering:

- Er alle besætninger med i driftsenheden?
 - o Hvis en besætning har været lukket og er åbnet igen, skal den tilføjes i driftsenheden på ny
- Tjek at evt. undernumre indgår korrekt i driftsenheden
 - o Startdato for besætning i driftsenheden må ikke gå længere bagud end dato for ejerskifte
- Hvis der ikke er mælke data i hele prognoseperioden kan det skyldes at startdatoen for driftsenheden ikke er 12 mdr. bagud ifht. prognosestart.

HAV FOKUS PÅ:

Ydelse:

Der er indført nye laktationskurver i prognosen. Den generelle effekt af de nye laktationskurver vil være mere jævne kurver, som holder ydelsen bedre over flere år. Desuden, tages der bedre højde for fordelingen af kørerne mellem laktationerne.

Der er ændret på fremskrivningen i prognosen således at kosatsen er udgået i sin oprindelige form. Denne indgår i stedet som en korrektionsfaktor kaldet "Ydelsesniveau, ændring". Hvis brugeren ikke ændrer noget er startgrundlaget for prognosefremskrivningen summen af "Ydelsesniveau, ændring" og "Ydelsesniveau, sidste 12 mdr".

Den generelle effekt af "Ydelsesniveau, ændring" vil være, at en ydelsesændring bibeholdes og ikke forsvinder igen, som det tidligere skete med effekten af kosats. Dette vil også bidrage til mere jævne kurver.

^ Mælkeproduktion			
Parameter	Enhed	Startværdi	Ændring fra +
Ydelsesniveau	EKM/årsko	12.140	
- Ydelsesniveau, sidste 12 mdr.	EKM/årsko	11.965	
- Ydelsesniveau, ændring	EKM/årsko	175	

"Ydelsesniveau,ændring" er den eneste parameter som kan ændres på. Her kan både startværdien ændres og der kan indsættes løbende stigninger eller fald i mælkeproduktion.

"Ydelsesniveau, ændring" er en vægtning af ydelsen ved de seneste 6 kontrolleringer for køernes indeværende laktation i forhold til årsydelsen pr. ko de seneste 12 mdr. Her vægter den seneste ydelseskontrol højest med 50%, den forudgående med 25% og så fremdeles bagud. Det anbefales derfor at undersøge, om de seneste ydelseskontroller er repræsentative for driftsenhedens udvikling.

Der er to gode steder at forholde sig til startniveauet af "Ydelsesniveau, ændring"

1. KMP, dagsydelse pr. malkende ko
2. Mouseover på "ydelsesniveau, ændring" viser driftsenhedens udvikling de seneste 12 mdr. i forhold til 12 mdr forud (tilsvarende vises på Mælkeproduktionsopgørelsen)

I nogle tilfælde vil en nulstilling eller ændring af startniveau for "ydelsesniveau, ændring" være relevant.

Reproduktionsværdier:

Hvis der er brugt foldtyr vil driftsenhedens værdier for hhv. inseminering- og drægtighedsprocent være for lave og der bør redigeres i startværdier.

Bemærk: Når der er 0 i start ins. kvier, skal slut ins. rettes først og derefter start ins. Det skyldes at der valideres på om slut ins. er større end start ins.

Betydning af parameteren: "Foretages drægtighedsundersøgelse?"

- = Ja vil køer der er mere end 90 dage fra sidste inseminering erklæres ikke drægtig
- = Nej vil køer der er mere end 90 dage fra sidste inseminering få en forventet kælvning ifht. drægtighedslængde.

Ændring af goldperioden i prognosen virker for fremtidige goldninger. Ved ændring i goldperiode i grundoplysninger virker det på indeværende goldperiode. Ændringer i grundoplysninger for goldperiode slår igennem i nye prognoser.

Dyreomsætning.

Bemærk at max. udsætterpct. kan anvendes ved ønske om salg af kælvkvier.

Hvornår skal kvierne i pension ifht. prognosen.

Hvis kvierne fodres i pension og der er en aftale vedr. pasning og/eller køb/salg.

Husk at udfylde korrekt alder for hhv. afgang og hjemtagning til pension.

Aftaleformen har betydning for hhv. flytninger af dyr, dyrstatus og optælling af antal foderdage.

Pasningsaftale:

- Køb/salg (afgang/hjemkomst) af kvier overføres ikke
- Dyrstatus er inkl. dyr, der er ude af besætningen i pension
- Optælling af antal foderdage, hvor kvier er i pension

Køb/salg:

- Køb/salg overføres
- Dyrestatus er kun for dyr, der er i besætningen
- Der optælles ikke foderdage, hvor kvierne er i pension

Foldtyr

Hvis der anvendes foldtyr påsættes kvier og køer, der ikke er drægtige ved prognosestart, en forventet kælvning ifht. nedenstående:

- Køer påsættes forventet kælvning ud fra et kælvningsinterval på 390 dage
- Kvier påsættes en forventet kælvning iht. gennemsnitlig kælvningsalder i driftsenheden

Dog sikres at der ikke påsættes forventet kælvning på en stor andel kvier i starten af prognosen – disse fordeles ud på de første 4 mdr.

Ønskes foldtyr anvendt i prognoseperioden, skal der justeres på reproduktionsparametrene for den ønskede periode. Her kan insemineringspct.sættes til f.eks.100 % og drægtighedspct. til f.eks. 60%.

Flekvieh

Importerede Flekvieh kvier behandles som kødkvægskrydsninger da faren er sat som Simmentaler. Dvs. de får en markering for at være slagtekvier.

Det er muligt at ændre dyrenes status fra slagtekvie til almindelig kvie på kokortet i "Dagligt overblik". Evt. kan kvierne udpeges via arbejdslisten "Kalve til salg" i "Dagligt overblik".

I prognosen vil slagtekvier enten sælges til levebrug eller slagtes ved ønsket slagtealder ud fra valg på fanen "Beregningsgrundlag kvier".

Hvordan fungerer en erstatningsopgørelse?

En erstatningsopgørelse virker i princippet som en prognose, men startgrundlaget flyttes bagud i tid afhængig af erstatningsopgørelsens startdato

Grundlag	Prognose	Erstatningsopgørelse
Dyrehændelser	Altid op til udtræksdato	Som på prognosestart, alle data efter startdato slettes
Mejerital		
Nøgletal		

Køb/salg manuelle indberetninger:

Kælvkvier skal sælges på fanen "Beregningsgrundlag, køer". På fanen "Beregningsgrundlag kvier" sælges de yngste kvier først.

Det er nu muligt at håndtere slagtekvier og brug af kødkvægssæd i prognosen

Slagtekvier slagtes eller sælges til levebrug afhængig af alder og brugermarkering på fanen "beregningsgrundlag, kvier". Standard sælges slagtekvier til levebrug ved 21 dage.

Kødkvægskryds. sælges til levebrug	Ja/Nej	☒
- alder ved salg levebrug	Dage	21
- alder ved slagtning	Mdr.	15,5

Ved ovenstående eksempel sælges slagtekvier ved 21 dage, eventuelle slagtekvier, der er ældre end 21 dage, slagtes når de når ønsket slagtealder.

Ønsker landmanden selv at opfede slagtekvierne, fjernes markering for salg levebrug og kvierne slagtes når de når slagtealderen i prognoseperioden. Standard er slagtealderen = 15,5 mdr. af hensyn til slagtepræmie ordningen.

Udover de allerede kendte slagtekvier fra kvægdatabaseen er det muligt i prognosen at indberette andel kødkvægssæd hos både køer og kvier. Antal fødte kødkvægskalve i prognoseperioden beregnes ud fra andel kødkvægssæd for køer hhv. kvier samt anvendt inseminerings- og drægtighedsprocent for køer hhv. kvier.

Disse kalve vil i prognosefremskrivningen enten blive solgt som kalve til levebrug eller blive slagtet afhængig af ønsket anvendelse fra beregningsgrundlagsfanen for kvier.

Hvis der indtastes andel kødkvægssæd i startværdi i prognosen, påsættes drægtige dyr ved prognosestart en markering for at der er anvendt kødkvægssæd svarende til ønsket andel. Dvs. der fødes krydsningskvier fra prognosestart. Køer/kvier der er drægtige efter kønssorteret sæd, indgår ikke i beregningen.

Hvis der indtastes andel kødkvægssæd i prognoseperioden, er det forventede kælvinger beregnet i prognoseperioden der får en markering for at der er anvendt kødkvægssæd, svarende til ønsket andel. Dvs. der fødes først krydsningskalve 9-10 måneder henne i prognoseperioden.

Kvier med markering for ønsket udsat

Kvier med markering for ønsket udsat slagtes iht. ønsket slagtealder fra beregningsgrundlagsfanen for kvier.

Håndtering af sæsonkælvinger

Når der laves en prognose for driftsenheder med sæsonkælvinger har det betydning om driftsenheden allerede har sæsonkælvinger eller om der skal startes op.

Som udgangspunkt håndteres sæsonkælvinger via periodisering af reproduktionsparametre i prognosen. Men hvis en driftsenhed ønsker at starte op med sæsonkælvinger og se hurtig effekt - kan det være en mulighed at sælge køer og kælvekvier udenfor kælvingssæsonen og i stedet indkøbe køer hhv. kælvekvier med en ønsket afstand til kælving.

1. Opstart med sæsonkælvninger

- Det er ikke muligt at påvirke kælvningstidspunkt for drægtige køer, kælvekvi-er men det er en mulighed at give køer der kælver udenfor kælvningssæson en markering for ønskes udsat, så de slagtes først via min. udsætterpct.
- Indkøb evt. køer og kælvekvier med ønsket afstand til kælvning

2. Ønskes at se effekt af sæsonkælvninger i prognoseperioden kan dette håndteres via periodisering af reproduktionsparametre.

Bestem følgende:

- Kælvningssæson: Eksempel forår
- Bestem insemineringsperiode (280 dage før kælvningssæson) og indtast ønsket insemineringsprocent og drægtighedspct. for perioden. Bemærk det er ikke muligt at indtaste værdierne 0 i startværdi for insemineringspct. og drægtighedspct., men det er muligt at indtaste 0,1 svarende til 0.

^ Reproduktion						
Parameter	Enhed	Startværdi	15.08.2015 ✕	01.10.2015 ✕	Ændring fra +	
Anvendes foldtyr	Ja/Nej	☐	☐	☐		
Foretages drægtighedsundersøg.	Ja/Nej	☐	☐	☐		
Insemineringspct.	Pct.	0	90	0		
Drægtighedspct.	Pct.	0	60	0		
Start ins. 1. kalvs	Dg. fra klv.	38				
Start ins. øvr. kalvs	Dg. fra klv.	45				
Slut ins. 1. kalvs	Dg. fra klv.	218				
Slut ins. øvr. kalvs	Dg. fra klv.	225				